

Internetowy redaktor techniczny

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

W przyzmacie serwisu Racjonalista.pl

Redakcja techniczna zajmuje się przygotowaniem tekstu do publikacji, w odniesieniu do internetu — przygotowaniem do publikacji na stronie WWW. Redaktor techniczny ma zapewnić, aby tekst przygotowany przez autora miał układ graficzny i wizualną prezentację (kompozycję) dostosowane do obowiązującego w serwisie standardu, który z kolei jest zaprojektowany pod kątem tego, aby czytelnik mógł przyswajać jak najdłuższe teksty serwisu bez zbędnego zmęczenia. W zakres redakcji technicznej wchodzi także kontrola i korygowanie wieloaspektowej poprawności tekstu (wyjmując poprawność merytoryczną, od której jest redakcja merytoryczna, niekoniecznie powiązana osobowo z redakcją techniczną)

W zakres czynności związanych z redakcją techniczną wchodzi takie zagadnienia, jak:

1. Konwersja z formatu wyjściowego (na ogół Word) na format serwisowy (html z pewnymi odrębnościami właściwymi tylko naszemu serwisowi).
2. Adiustacja tekstu, korekta, dopasowanie typograficzne tekstu (układ graficzny strony na witrynie WWW).
3. Ewentualne dopasowanie (pozycjonowanie) i poprawienie grafik i ilustracji do tekstu.
4. Sprawdzenie podanych linków.
5. Dodanie linków i numerów stron z Racjonalisty zawierających rozwinięcia niektórych fragmentów jedynie wzmiankowanych w tekście (niekonieczne, choć pożądane).
6. Podanie ok. 5 do 10 tzw. słów kluczowych do tekstu, ułatwiających jego odnajdywanie w internecie.
7. Dodanie tzw. zajawki, czyli krótkiego streszczenia tekstu, będącego swoistą jego reklamą na stronie głównej.
8. Opcjonalnie weryfikacja tekstów starszych, pod kątem właściwej adiustacji.

Ponieważ wiele elementów typograficznych na stronie WWW jest ustawiane automatycznie, zatem redakcja techniczna nie obejmuje:

- a. Ustawiania kroju i wielkości czcionki (wyjątek: śródtytuły; tutaj ich wielkość jest zmienna, jeśli będziemy mieli do czynienia z kaskadowymi śródtytułami, czyli zawieraniu się w ramach jednego śródtytułu — jego pod-śródtytułów; zasadniczo śródtytuły w naszym serwisie wyróżniane są znacznikiem [h2]... [/h2] (tyle że w nawiasach ostrych a nie kwadratowych), kolejny poziom — [h3] oraz sporadycznie trzeci — [h4]).
- b. Justowania, czyli wyrównywania tekstu do prawej, lewej, obustronnie.
- c. Ustawiania kroju tytułów.
- d. Ustawiania marginesów, interlinii, wcięć akapitów, odstępów międzyakapitowych, wyróżniania pierwszej litery lub wyrazu akapitu.

Elementy powyższe są częścią layoutu strony publikacji, czyli jej stałego układu kompozycyjnego.

Funkcjonowanie zespołu redaktorów technicznych. Redakcją techniczną w serwisie internetowym może zajmować się jedna osoba lub koordynowany zespół pracujący wspólnie lub niezależnie. W dużych serwisach, takich jak np. Racjonalista.pl, gdzie liczba tekstów wynosi kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt tygodniowo, trudno byłoby jednej osobie zajmować się całą redakcją techniczną serwisu (chyba że zajęcie to byłoby zarazem pracą zawodową danej osoby). Przygotowanie do publikacji jednego tekstu może zająć nawet do kilku godzin (choć na ogół nie zajmuje więcej jak 1-2 godziny). Zespół funkcjonuje w oparciu o model pracy równoległej koordynowanej. Każdy redaktor zajmuje się jedynie częścią tekstów. Możliwa jest też teoretycznie specjalizacja w ramach współpracy samych redaktorów technicznych między Racjonalista.pl

sobą (np. jedna osoba bierze na siebie korektę, druga obróbkę i konwersję tekstu na format właściwy dla serwisu, trzecia wyszukiwanie tekstów podobnych, czwarta pisanie zajawek), lecz ten model byłby raczej mało efektywny.

Zainteresowanemu daje dobre doświadczenie w pracy nad tekstami, ponieważ także pod względem formalnym chcemy utrzymywać wysoką jakość naszych publikacji, **chcemy tworzyć wysoki standard w publikacjach internetowych**, dotąd często lekceważonych przez nauczycieli i pracowników naukowych. Naszym celem jest stworzenie takiego standardu, który będzie przykładem dla innych serwisów internetowych. Nasze ankiety pokazują, że rośnie skala wykorzystywania Racjonalisty jako pomocy naukowej. Biorąc pod uwagę, że ilość naszych publikacji, w tym ściśle merytorycznych opracowań na najróżniejsze tematy, dynamicznie rośnie, można sądzić, że w przyszłości Racjonalista stanie się jedynym z najważniejszych tego typu źródeł w polskim internecie. Będzie zarazem czymś jakościowo innym od serwisów typu „Ściąga”.

Narzędzia redaktora technicznego. Osoba chcąca wejść do zespołu redakcji technicznej Racjonalisty oprócz ponadprzeciętnej znajomości pisanego języka polskiego powinna posiadać i opanować kilka prostych funkcji z paru programów. Potrzebne więc będą:

- Edytor tekstowy obsługujący pliki .doc.
- Edytor html, najprostszy i najlepszy do naszych zastosowań wydaje mi się Front Page 2000 (w pakiecie MS Office), chyba że ktoś przyzwyczaił się do innego; alternatywą jest praca na „czystym kodzie” (choćby w zwykłym notatniku) — jest to dużo prostsze niż tworzenie stron w formacie html, gdyż wymagana jest bardzo niewielka znajomość html'a, pomimo tego jednak jest to wariant mało wygodny.
- "Czyszczenie" kodu html — program BK ReplaceEm (Można go ściągnąć [tutaj](#) (572kB), natomiast profil Racjonalisty [tutaj](#), uwaga: po rozpakowaniu pliku groups.zip należy go skopiować do katalogu głównego programu BK ReplaceEm).
- Program graficzny (opcjonalnie), np. Paint Shop Pro.

Zasady współpracy. Aby w ogóle zostać redaktorem technicznym wystarczy dla tekstu wykonać czynności określone w punktach 1 i 2. Pożądane jest jednak zajmowanie się całą procedurą przygotowania tekstu do publikacji. Z pewnością, aby zostać głównym redaktorem technicznym należy opanować cały tok czynności. Chcemy zachować maksymalną płynność publikacji. Tekst od nadesłania powinien być publikowany w ciągu 2-3 dni. Oczywiście, może zostać opublikowany jeszcze tego samego dnia, w zależności od sprawności współpracy. Redaktor techniczny na ogół otrzymuje jeden tekst do przygotowania. Przygotowany tekst powinien zostać odesłany w ciągu 48 godzin, najlepiej w ciągu 24 godzin. W razie nieregularności odbioru poczty elektronicznej, korzystamy z komórki (SMS).

Krótki kurs dla redaktora technicznego Racjonalisty

Uwaga, bardzo ważne! Wszystkie tagi są poniżej zapisywane przy pomocy nawiasów kwadratowych [x], natomiast przy obróbce powinny być one zapisywane w nawiasach ostrych . Tagi własne (swoiste) Racjonalisty zapisywane są w nawiasach klamerkowych, tutaj oznaczone podwójnymi nawiasami kwadratowymi.

1. Konwersja na racjonalny html

Tekst wyjściowy jest na ogół w formacie Word. W nim nie dokonujemy korekty, gdyż po konwersji niektórych plików Worda mogą pojawiać się błędy, których nie było w Wordzie, np. łączenie wyrazów (problem „twardej spacji”).

Przed dokonaniem korekty tekstu należy więc plik .doc zamienić na .htm. W tym celu po prostu kopiujemy tekst z Worda (CTRL+C) i wstawiamy we **Front Page** (CTRL+V). Tak przeniesiony i zapisany plik do Front Page zawiera dużo „śmieci” z Worda. Aby plik „wyczyścić” korzystamy w Racjonalistcie ze specjalnie przygotowanego programu BK ReplaceEm v 2.0. Uwaga: nie można używać innych programów „czyszczących śmieci” Worda, np. Dreamwaver, gdyż program BK ReplaceEm jest wyprofilowany do przerabiania tekstu z Worda pod kątem specyficznych wymagań naszego serwisu.

Jak należy użyć BK ReplaceEm do „oczyszczenia” tekstu:

1. Po uruchomieniu w oknie głównym pokazane są trzy tzw. Replace Groups. Do większości tekstów wystarczy tekst przepuścić przez pierwszą. Klikamy więc grupę oznaczoną jako "Racjonalista".
2. Następnie w pasku z ikonami klikamy ikonę oznaczoną jako „Add File/Folder” (aby zobaczyć nazwę danej ikonki przytrzymaj nad nią kursor przez kilka sekund), po czym wyświetla się okienko „File/Folder Properties”
3. W pierwszej jego zakładce oznaczonej jako „Source” wybieramy plik htm, który ma zostać przepuszczony przez „oczyszczacz” (za pomocą buttona z trzema kropkami znajdującej się przy polu „Source File...”).
4. Jeśli do „oczyszczenia” mamy więcej plików htm można je od razu umieścić w jakimś wydzielonym katalogu i zamiast pojedynczego pliku w zakładce „Source” wskazać cały ten katalog (po wcześniejszym 1. przełączeniu w polu „Source type” na opcję „Use folder” oraz 2. w polu „Include File Filter” wpisaniu zamiast końcówki „.txt” końcówkę „.htm”). Punkt 4 będzie sporadycznie jedynie używany.
5. W zakładce „Backup” (tego samego okna: „File/Folder Properties”) należy jeszcze odznaczyć (wyłączyć) opcję „Enable file backup”, aby program po oczyszczeniu nie tworzył dodatkowej kopii pliku.
6. Następnie klikamy OK.
7. Jeśli dodawaliśmy pojedynczy plik htm do oczyszczenia, a mamy ich kilka (lecz nie wyodrębnionych w katalogu), operacje od pkt 2 do 6 powtarzamy dla każdego pliku.
8. Następnie możemy już uruchomić operację oczyszczania. Klikamy ikonkę „Start Replacing” (pierwsza z lewej w pasku z ikonkami).
9. Możemy zamknąć program BK ReplaceEm.

Akapity po zamianie tym programem zapisywane są jako [p class="strona"] i jest to tożsame z zapisem [p].

Cała powyższa konwersja z Worda na html dostosowany do naszego serwisu nie powinna trwać więcej jak parę minut.

Alternatywnie można konwersję do właściwego formatu zrobić szybciej omijając zarówno Front Page, jak i BK ReplaceEm, posługując się zwykłym edytorem z oryginalnym tekstem lub notatnikiem do którego tekst oryginalny kopiujemy. Jednak ma to sens tylko dla tekstów, które zawierają niewiele wyróżników tekstowych (pogrubienia, pochylenia itd.) oraz niezawierających tabel, o długości nieprzekraczającej 10 stron. Czyli zasadniczo tak można robić większość tekstów. Po prostu w edytorze z pierwotnym tekstem nanosimy parę tagów dla oznaczenia takich elementów tekstu jak akapity, śródtytuły, linki, pogrubienia, pochylenia. Aby oznaczyć akapit wystarczy na jego początku wstawić znacznik [p] (oczywiście w nawiasie ostrym), dla pogrubienia wstawiamy na początku i końcu frazy lub wyrazu pogrubianego znacznik obustronny [b]...[/b], dla kursywy - [i]...[/i], dla podkreślenia — [u]...[/u], o oznaczaniu śródtytułów była mowa wyżej. To w praktyce wszystko.

Bardzo istotne w przeróbce tekstu na html jest zwrócenie uwagi na znaki specjalne, czyli zasadniczo takie, których nie możesz wprowadzić bezpośrednio z klawiatury. Jeśli dany tekst zawiera takie znaki, przy ich zamianie na zapis właściwy dla formatu html, nieodzowne będzie skorzystanie z [tabeli znaków specjalnych w HTML](#).

2. Adiustacja

Dopiero tak przygotowany plik (w formacie htm, po „czyszczeniu”) należy poddać korekcie i ostatecznej adjustacji. To jest najważniejsza część pracy redaktora technicznego. Otwieramy więc dany tekst w Front Page, którego obsługa jest niemal identyczna jak zwykłego Worda, nie powinna więc stanowić problemu dla osoby, która nie miała wcześniej do czynienia z formatem htm.

Co przede wszystkim robimy?

Po „oczyszczeniu” mogły się pojawić rozsunęcia czy **puste linie**, które należy zlikwidować (usuwamy wszystkie!).

Mogą zniknąć tu i ówdzie style, jak pogrubianie czy pochylenie tekstu, ale na ogół to nie

ma miejsca. Gdyby jednak taka utrata stylu została zauważona, musi być dodana w odpowiednim miejscu tekstu (sposób dodania stylu identycznie jak w Wordzie), należy więc się orientować czy i gdzie w tekście wyjściowym były pogrubienia, pochYLEnia itd.

Absolutnie nie dodajemy żadnych wcięć w akapitach, nie zmieniamy żadnych fontów, wszystko to jest bowiem ustawiane automatycznie przez nasz serwis.

Tytuł główny powinien być napisany „czystym tekstem”, bez żadnych pogrubień, nie może być wielkimi literami (ma być styl zdaniowy), gdyż styl tytułu również jest ustawiany automatycznie przez nasz serwis.

Nieco inaczej jest ze śródtytułami. Przede wszystkim żaden nie może być pogrubiony. Używamy formatowania „Nagłówek 2” (odpowiednia opcja we Front Page, w htmlu odpowiada to tagom: `[h2]Śródtytuł[/h2]`). Jeśli jest kilka „stopni” śródtytułów, kolejne stopnie mają formatowanie „Nagłówek 3”, „Nagłówek 4”.

Redaktor techniczny może również zmienić konstrukcję akapitów, tzn. nie chodzi o przestawianie jednych zdań w inne miejsce tekstu, do innego akapitu, lecz zmiany wielkości zastanych akapitów (może być i tak, że autor w ogóle nie wprowadzi akapitów, lecz jeden ciągiły tekst). Akapity nie mogą być ani za krótkie, stawiane zbyt często, ani za długie. Można przyjąć, że tekst na jednej stronie Worda powinien mieć przynajmniej 1 akapit, optymalnie — 3-5. Możliwe są oczywiście odstępstwa, ale tylko w szczególnie uzasadnionych sytuacjach.

Redaktor techniczny może także do tekstu wprowadzić własne śródtytuły, czyli może wyodrębniać tytuły dla grupy kilku akapitów, względnie może w jakiś sposób wyróżniać oddzielne bloki akapitów (choćby gwiazdką wstawioną w pustej linii oddzielającej grupy akapitów). Śródtytuły można stosować także nie dla wyróżnienia bloku akapitów, lecz jaskrawego wyróżnienia jakiejś szczególnie ważnej myśli — pod warunkiem, że tekst jest dłuższy niż 4 strony i nie ma wprowadzonych przez autora ani nie da się sensownie wprowadzić śródtytułów dla podzielenia tekstu na bloki podtematyczne.

Formatowanie linków występujących w tekście: dla linków odsyłających do innych tekstów w Racjonalście nic w zasadzie nie trzeba zmieniać, natomiast dla linków „zewnętrznych” należy ustawić opcję otwierania linku w nowym oknie.

Sposób zapisu linku wewnętrznego:

`[a href="http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,xxxx"]Opis linku[/a]`

`[a href="http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,xxxx"]Tytuł książki[/a]` — dotyczy pozycji z księgarni

`[[B:xxx]]` — dotyczy biografii, tutaj pojawia się ikonka z „główką” symbolizująca daną osobę, gdzie „xxx” to numer biografii danej osoby.

`[[A:www.strona.pl]Opis linku zewnętrznego]]`

Następnie należy przerobić przypisy. Po skonwertowaniu na htm wszystkie przypisy z Worda, które pokazywane są pod każdą stroną, umieszczone są na końcu tekstu. Dla Racjonalisty należy je wstawić bezpośrednio w tekście w sposób następujący:

Kopiujemy treść przypisu.

Ustawiamy kursor bezpośrednio po wyrazie po którym ma być umieszczony przypis. Klikamy spację, aby zrobić odstęp (przypis nie może się „zlewać” z ostatnią literą wyrazu). Wstawiamy treść danego przypisu w formie:

`[[P:x|Treść przypisu]]`

Gdzie „x” to numer przypisu.

Wyjściowo

wygląda

to

tak:

Badacze nie są zgodni w tej materii. [1] Jednak my uważamy, że należy się opowiedzieć za innym rozwiązaniem.

[1] Treść przypisu

Po

przeróbce

ma

wyglądać

tak:

Badacze nie są zgodni w tej materii. [[P:1|Treść przypisu]] Jednak my uważamy, że należy się opowiedzieć za innym rozwiązaniem.

Po nabraniu wprawy jest to czynność bardzo prosta. Oczywiście po zamianie wszystkich przypisów należy wykasować pozostałości po wcześniejszych przypisach, czyli owe [1] oraz wszystkie przypisy umieszczone pod tekstem.

Równoległe z dokonywaniem powyższej „obróbki” tekstu cały tekst czytamy i robimy

staranną korektę językową, jeśli oczywiście dostrzegamy jakieś słabości językowe. Korektę językową robimy zgodnie z wymogami [internetowych zasad edycyjnych](#).

Redakcja językowa obejmuje przede wszystkim:

- sprawdzenie poprawności ortograficznej, gramatycznej i interpunkcyjnej,
- zapewnienie jasności wywodu (zmiany w strukturze leksykalno-stylistycznej wersji autorskiej),

- **ujednoczenie zapisu poszczególnych elementów publikacji (!)**: przypisów bibliograficznych, źródeł, numeracji tabel i ilustracji. Jest to prawdziwa plaga kiepsko technicznie pisanych tekstów: nie tylko nierespektowanie naszych zasad edycyjnych, ale i niezachowanie wewnętrznej jednolitości edycyjnej (np. czasami przypisy czy bibliografię zapisuje się z pełnym opisem, innym razem podaje tylko autora i tytuł, albo inaczej to wszystko oznaczając). Tekst musi zachować jednolitość techniczno-edycyjną!

Po całej powyższej obróbce tekst w zasadzie jest gotowy do publikacji w Racjonalście.

3. Ilustracje

Punkt ten na ogół nie występuje w procesie przygotowywania, gdyż zdecydowana mniejszość tekstów ma załączone ilustracje. Warto jednak posiadać i tę umiejętność dobrego redaktora technicznego.

Jeśli w tekście są grafiki, wstawiamy je w htmlu analogicznie jak przypisy, tyle że za pomocą tagów `[[I:nazwa.jpg||right]]`.

Grafiki mogą być dołączone osobno do tekstu, czyli poza plikiem Worda z tekstem, dołączone są obrazki jpg czy gif do dodania w odpowiednich miejscach w tekście. Wówczas korzystając z powyższych tagów wstawiamy je zawsze na początku danego akapitu, w sposób następujący:

`[[I:nazwa.jpg|Benito Mussolini|right]]`Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu.

Gdzie „Benito Mussolini” to napis pojawiający się w dymku na stronie WWW. Może tam nic nie być.

„Right” to wyrównanie do prawej strony (obrazek pojawi się na wysokości początku akapitu, lecz po prawej stronie). Jeśli jest kilka obrazków, to najlepiej używać na przemian „right” i „left”. W ten sposób należy wstawiać obrazki o szerokości do 350 pikseli. Jeśli obrazek jest szerszy należy go wstawić pomiędzy akapitami, w sposób następujący:

[widok źródła html, po przełączeniu zakładki we Front Page znajdującej się na dole]

`[p]`Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu.

`[center]` `[[I:nazwa.jpg||middle]]` `[/center]`

`[p]`Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu. Treść akapitu.

W ten sposób można wstawić obrazek o szerokości max. 550 pikseli. Szerszych nie wstawiamy. Jeśli ktoś nadeśle obrazek szerszy, należy zmienić jego rozmiar, np. za pomocą programu graficznego Paint Shop Pro, ACDSee czy dołączonego do pakietu Office - Microsoft Photo Editor (opcja: Obraz-->Zmień rozmiar, lub Resize). Zaleca się jednak używać jednego z tych pierwszych, które dają lepsze efekty niż Photo Editor.

Czasami obrazek może być o szerokości (width) np. 500, lecz nie ma potrzeby wstawiania tak dużego obrazka, który będzie równie przejrzysty przy szerokości np. 300 czy 200 (to się tyczy zwłaszcza fotografii osób). Wówczas też należy zmienić jego rozmiar.

Nieco bardziej skomplikowane jest wstawienie tych obrazków, jeśli ktoś je nadeśle wstawione w dokumencie Word, gdyż wówczas należy je wyjąć stamtąd do formatu jpg i wstawić wedle powyższych wskazówek.

Obrazki z Worda można wyjąć na kilka sposobów. Np.:

1. Prawym klawiszem myszki klikamy „kopiuj”. Otwieramy np. Photo Editor (w Narzędziach Microsoft Office w Menu Start) i wybieramy opcję: Edycja --> Wklej

jako nowy obraz. Po czym wklejony obrazek zapisujemy jako jpg, ustawiając zarazem odpowiednią szerokość.

2. Robimy zrzut ekranu (albo jakimś programem graficznym, np. Paint Shop Pro, albo na klawiaturze naciskając PrtSc — Print Screen, po czym znów otwierając Photo Editor „wklejamy” „zrzut” jako nowy obraz i wycinamy z niego fragment stanowiący jakiś obrazek).

UWAGA: Należy przede wszystkim pamiętać, że jeśli plik Worda ma obrazki. to przed skopiowaniem tekstu i przeniesieniem go do Front Page'a celem dokonania konwersji tekstu na html - należy wszystkie obrazki usunąć!

5. Integrowanie treści

Służyć to ma ogólnej integracji naszych tekstów. Więcej pisałem o tym w tekście [„Racjonalista jako książka”](#).

Dla ułatwienia integracji naszych treści poniżej można ściągnąć najważniejsze indeksy naszego serwisu:

- [Artykuły](#) - alfabetyczny spis wszystkich artykułów w postaci pliku txt (tytuł, autor, numer strony)

- [Biografie](#) - alfabetyczny spis wszystkich not biograficznych w postaci pliku txt (nie not autorskich!)

- [Mapa serwisu](#) - spis wszystkich działów i poddziałów serwisu.

- [Książki](#) - alfabetyczny spis wszystkich książek w formacie html

W tekście można dodawać odniesienia nie tylko za pomocą numerów, ale i aktywnych linków do innych tekstów, zwłaszcza z Racjonalisty. Linki mogą też prowadzić do działów, nowin, wiadomości itd.

Pytanie: *Mam też pewną wątpliwość. Chodzi o punkt 5 mówiący o dodawaniu linków i numerów stron traktujących o zagadnieniach pokrewnych. Czy nie oznacza to, że redaktor techniczny jest obowiązany znać i pamiętać treść wszystkich tekstów? Bo jeśli nie, to jak sporządzi odnośniki do innych publikacji znajdujących się w Racjonalistcie? A zaznaczam, że nie znam jeszcze zbyt wielu artykułów zamieszczonych w serwisie.*

Istotnie, najłatwiej jest robić to znając teksty serwisu, ale nie wyobrażam sobie, aby ktoś poza mną znał je dość biegle. Jest ich za dużo. Można się co najwyżej ogólnie orientować. Ale już działy warto znać (mapa strony). O co więc chodzi z tym punktem 5? Otóż moim zdaniem, nawet nie znając tekstów na pamięć, można sobie z nim poradzić w parę minut, na poziomie co najmniej przyzwoitym. Czytając tekst w pamięci tworzymy sobie zbiór 5-10 słów kluczowych, słów, które oddają treść tekstu. Aby odnaleźć teksty podobne bardzo często wystarczy wyodrębnić z tego 1-4 słowa, które najlepiej oddają temat i treść tekstu. Następnie należy za pomocą opcji „Szukaj” w pliku ze spisem tytułów tekstów sprawdzić, czy nie ma tekstów, które odpowiadają jednemu z tych paru wyodrębnionych słów i jeśli są to należy spisać w Notepadzie numery tych stron.

Te parę słów powinno być jak najbardziej rzeczowe, konkretne a nie ogólne, np. mając tekst o Janie Pawle II, wyodrębniamy z takiego tekstu dwa słowa (w zasadzie trzy): „Jan Paweł” i „papież”, a następnie sprawdzamy czy są w spisie teksty na ten temat. Jeśli się okaże, że jest ich np. aż 10 to nie ma sensu wszystkich podawać, lecz powiedzmy 5-7, które zdają się najważniejsze. Felerem takiego radzenia sobie z integracją jest to, że nie odnajdziemy w ten sposób tekstów, które mają tytuły odbiegające pojęciowo od meritum treści, ale trudno, innej rady nie ma. Staram się, aby tytuły były jednak rzeczowe i konkretne. Oczywiście, należy przy poszukiwaniu tych paru słów kluczowych w indeksie uwzględniać możliwe formy fleksyjne, np. szukając coś o „krucjacie” wpisujemy w okienku wyszukiwania „krucjat”, aby znaleźć tytuł zarówno „krucjaty”, jak i „krucjatami”. Te operacje robimy tylko dla tekstów merytorycznych, ale nie robimy np. dla jakichś refleksji, tekstów humorystycznych itd. Jeśli stwarza to za dużo problemów, na początku można z tego zrezygnować, np. do czasu nabrania biegłości w pozostałych punktach obróbki tekstu.

Dwie ostatnie operacje nie są już związane z obróbką samego tekstu, lecz finalizują jego przygotowanie do publikacji.

6. Słowa kluczowe

Podanie słów kluczowych. Kilka słów, które najlepiej oddają treść, są najbardziej charakterystyczne dla danego tekstu, nie muszą to być słowa, które występują w tekście, choć tak na ogół jest.

7. Przygotowanie zajawki

Może ją stanowić jakiś fragment tekstu, np. pierwsze dwa zdania, które najlepiej wprowadzają w temat tekstu. Mogą to być zdania z dalszej części tekstu. Zajawka może albo syntetyzować tekst (zwięzłe streszczenie), albo zawierać jakieś najciekawsze zdanie (fragment). Nie musi być ona fragmentem tekstu, może zostać ułożona przez redaktora, jeśli w tekście trudno wyodrębnić jakieś fragmenty zawierające ogólną charakterystykę tekstu.

8. Poprawianie tekstów starszych

Poza dokonywaniem bieżącego przygotowywania nowych tekstów do publikacji, redaktor techniczny mógłby zajmować się dodatkowo korektą starszych tekstów, gdyż pierwsze, powiedzmy, tysiąc tekstów ma niższy standard i jakość techniczną, niż te publikowane później. Optymalnie byłoby, gdyby redaktor techniczny zajął się jednym takim tekstem na tydzień lub dwa. Pozwoli to nam zapewnić wysoki standard całego naszego materiału, bez różnic jakościowych w zależności od daty publikacji.

Mariusz Agnosiewicz

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 20-07-2005 Ostatnia zmiana: 12-05-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4260) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4260>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób
Racjonalista.pl

Strona 7 z 8

odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl